

УДК 811.161.3'367+81'255.2:82=133.1=161.3

DOI 10.52928/2070-1608-2023-66-1-158-161

СЕГМЕНТАВАННЯ КАНСТРУКЦЫІ Ў БЕЛАРУСКАМОЎНЫМ ПЕРАКЛАДЗЕ «МАЛЕНЬКАГА ПРЫНЦА»

д-р філал. навук, праф. Т.Р. РАМЗА
(Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, Мінск)
e-mail: ramza@bsu.by

Аналізуецца сінтаксіс першага беларускамоўнага перакладу алегарычнай апавесці-казкі Антуана дэ Сент-Экзюперы “Маленькі прынец” (1943). Адзначаецца, што сінтаксічная спецыфіка перакладу ў аўтарстве Эдзі Агняцвет выклікана найперш “гутарковым” характарам самога твора і ўплывам на ідыястыль перакладчыцы вуснага беларускага маўлення. Важную ролю пры гэтым адыгралі і ўласныя інтэнцыі перакладчыцы, што праявіліся ў функцыянальна абумоўленых канструкцыях: незвычайным адасабленні членаў сказа, пабудовах з часціцамі, структурнай непаўнаце і пад. Такія сегментаваныя канструкцыі ў беларускамоўным перакладзе дазволілі аўтару максімальна актуалізаваць увагу чытачоў на канцэптуальна важных момантах зместу казкі.

Ключавыя словы: беларуская мова, пераклад, сказ, сінтаксіс, сегментацыя, казка, “Маленькі прынец”, Эдзі Агняцвет.

Уводзіны. Беларуская мова ўваходзіць у тыя 300 моў і дыялектаў свету, на якія перакладзена алегарычная казка Антуана дэ Сент-Экзюперы “Маленькі прынец” (1943), што “прызнаны лепшай кнігай XX стагоддзя ў Францыі” [1]. Беларусы маюць дзве версіі перакладу гэтага твора з французскай мовы: у 1969 г. пераклад ажыццявіла Эдзі Агняцвет [2], а ў 1989 г. гэта зрабіла Ніна Мацяш [3]. Выданне Э. Агняцвет у свой час “за некалькі дзён стала бібліяграфічнай рэдкасцю” [4, с. 8], пераклад жа Н. Мацяш даступны дзякуючы яго электроннаму варыянту, змешчанаму на “Беларускай палічцы” [5], а таксама двум перавыданням. Адно выйшла ў 2017 г. у рэдакцыі Зміцера Коласа [6]; другое – у 2019 г., яно, як указана ў анатацыі да кнігі, падрыхтаванае і апублікаванае Марыяй Новік на аснове правак самой Н. Мацяш [7], якая заўчасна сышла з жыцця ў 2008 г. Відаць, менавіта статус “бібліяграфічная рэдкасць” выдання перакладу Э. Агняцвет стаў тым фактарам, што пераклад застаўся па-за ўвагаю даследчыкаў-філолагаў, за выключэннем газетнай нататкі Н. Лапідуса [4, с. 8].

Мэта прапанаванага артыкула – выявіць сінтаксічныя адметнасці беларускамоўнага перастварэння казкі Антуана дэ Сент-Экзюперы ў версіі Э. Агняцвет на фоне арыгінальнага французскага тэксту. Такое супастаўленне дазволіць звярнуць увагу не толькі на ідыястыль перакладчыцы, але і на асаблівасці самой беларускай мовы і яе нацыянальную спецыфіку. У якасці асноўных для вырашэння абраны наступныя задачы: выявіць падобнае і адрознае ў сінтаксічных прыёмах у беларускамоўным перакладзе і арыгінальным французскім тэксце; вылучыць у перакладзе найбольш частотныя адметныя канструкцыі; вытлумачыць прагматыку аўтарскай сегментацыі і адпаведнай ёй пунктуацыі ў перакладзеным тэксце.

Асноўная частка. Як сведчаць вынікі даследавання, пераклад Э. Агняцвет цалкам адпавядае размоўнаму характару казкі Экзюперы, яму ўласцівыя тыя ж сінтаксічныя канструкцыі і прыёмы, якія ўжываюцца ў вусным гутарковым і дыялагічным маўленні як у французскай мове, так і ў беларускай: звароткі, этыкетныя формулы, выклічнікі, клішаваныя дыялагічныя рэплікі, перарывістасць, недаказ, сінтаксічная анафара, сегментацыя і пад. Трэба заўважыць, што не заўсёды гэта поўнае супадзенне ў тэкстах перакладу і арыгінала, паколькі мовы тыпалагічна розныя, але самі сінтаксічныя прыёмы перагукваюцца, напр., недаказ: *Маленькі прынец перасек пустыню і нікога не сустрэў, апроча адной кветкі. Усяго тры пялёсткі мела яна. Зусім малюсенькая, мізэрная кветка...* (57)¹ і *Le petit prince traversa le désert et ne rencontra qu'une fleur. Une fleur à trois pétales, une fleur de rien du tout...* (128); перарывістасць: *–Сёння ўначы... ведаеш... ты не прыходзь...* (83) і *–Cette nuit... tu sais... ne viens pas.* (178); сінтаксічная анафара: *–Я ведаў адну планету, дзе жыў адзін чырванатвары пан. Ён ніколі, ніводнага разу, не панюхаў кветкі. Ён ні разу не зірнуў на зорку. Ён ніколі нікога не любіў. Ён ніколі нічога не рабіў, толькі падлічваў.* (23) і *–Je connais une planète où il y a un Monsieur cramoisi. Il n'a jamais respiré une fleur. Il n'a jamais regardé une étoile. Il n'a jamais aimé personne. Il n'a jamais rien fait d'autre que des additions.* (54); выклічнікі і паўторы: *–Ат, добра будзе і так, – супакоіў ён мяне. – Дзеці ўсё роўна зразумеюць* (76) і *–Oh! ça ira, dit-il, les enfants savent.* (164); *–Куды ж ён пойдзе? – А хоць куды! Проста і проста, куды вочы глядзяць.* (12) і *–Mais où veux-tu qu'il aille! – N'importe où. Droit devant lui...* (28) і пад.

Праз увесць тэкст перакладу (і ў рэпліках герояў, і ў апаведзе лётчыка) выкарыстоўваюцца эматыўныя беларускія выказванні са спецыялізаванымі маркёрамі эматыўнасці і так званыя сінтаксічныя фразеалагізмы [9], народныя выслоўі, а таксама сегментаваныя канструкцыі. Гэта значыць, што ў шэрагу выпадкаў змест французскай фразы атрымаў у перастварэнні Э. Агняцвет не толькі адрознае вонкавае афармленне, але і дадатковую сінтаксічную экспрэсію (“уласціваць сінтаксічных формаў павялічваць прагматычны патэнцыял выказванняў звыш

¹ Тут і далей пры цытаванні тэкстаў (перакладу і арыгінала) будуць указвацца толькі старонкі (у круглых дужках) па адпаведных выданнях Э. Агняцвет [2] і А. Сент-Экзюперы [8].

той ступені, якая дасягнута лексічнымі значэннямі элементаў, што напаўняюць гэтыя сінтаксічныя формы” [10, с. 208]). У якасці экспрэсіваў перакладчыцай уведзены:

1) беларускія гутарковыя ацэначныя фразы: *А вы не губляйце часу на гэтую задачку! Марныя клопаты!* (54) і *Mais ne perdez pas votre temps à ce pensum. C'est inutile.* (122); *–Пяцьсот мільёнаў гэтых маленькіх штуківін, якія часам з’яўляюцца ў наветры. – Гэта мужі, ці што?* (41) і *–Millions de ces petites choses que l'on voit quelquefois dans le ciel. –Des mouches?* (95); *«Пацеха, ды і годзе!» – падумаў Маленькі прынец.* (43) і *“C'est amusant”, pensa le petit prince.* (100); *–Дык ты што? З іншай планеты?* (10) і *–Tu viens donc d'une autre planète?* (22) і пад.;

2) сінтаксічныя фразеалагізаваныя канструкцыі, якія “ў значнай меры і ствараюць тое, што можна назваць сінтаксічнай спецыфікай канкрэтнай мовы; яны надзвычай важныя як праява нацыянальнай самабытнасці” [11, с. 159]: *Калі гэта парастак радысу альбо ружавага куста, хай сабе расце на здароўе!* (18) і *S'il s'agit d'une brindille de radis ou de rosier, on peut la laisser pousser comme elle veut.* (40); *–Хай прыходзяць тыгры са сваімі кіпцюрамі! Што мне да іх?* (27) і *–Ils peuvent venir, les tigres, avec leurs griffes!* (63); *–Прывязаць? Што за глупства!* (12) і *–L'attacher? Quelle drôle d'idée!* (28); *Як на ліха, ніхто сюды не прыходзіць.* (37) і *Malheureusement il ne passe jamais personne par ici.* (91);

3) народныя выслоўі: *Але славалюб не чуў. (Аржаная каша сама сябе хваліць і нічога не чуе, апроч пахвалы.)* (37) і *Mais le vaniteux ne l'entendit pas. Les vaniteux n'entendent jamais que des louanges* (87); *“Таму што брахлівы пасол абрэша многа сёл, і ўсё пераблытаецца ў падручніках па геаграфіі. Ды і п’янства – чалавеку паганства”* (49) і *“Parce qu'un explorateur qui mentirait entraînerait des catastrophes dans les livres de géographie. Et aussi un explorateur qui boirait trop”.* (119) і інш.

Прыведзеныя ілюстрацыі, з аднаго боку, сведчаць пра нацыянальны каларыт беларускага тэксту, а з другога – узмацняюць як уласна граматычнае значэнне сказа, так і яго прагматычную функцыю: глыбей уздзейнічаць на беларускамоўнага чытача, у тым ліку і на эмацыйна-псіхалагічным узроўні. Пераклад атрымаў беларускую спецыфіку і праз будову самой беларускай фразы, яе інтанаванне і эліпсіс, што ўласціва вуснаму маўленню, напр.: *–Хіба ты не бачыш? Гэта ж не баранчык, а баран... у яго – рогі...* (8) і *–Tu vois bien... ce n'est pas un mouton, c'est un bélier. Il a des cornes...* (21); *–Хай гэта будзе дом, зоркі альбо пустыня: самае дзівоснае – у прыгажосці, схаванай ад вока.* (72) і *–Oui, dis-je au petit prince, qu'il s'agisse de la maison, des étoiles ou du désert, ce qui fait leur beauté est invisible!* (157) і пад.

Асаблівасцямі будовы сказа ў французскай мове, акрамя структурнай завершанасці (поўнага набору неабходных кампанентаў), «належыць лічыць асобы прагрэсіўны цвёрдафіксаваны парадак слоў, які характарызуе не толькі сказ у цэлым, але і яго складнікі – сінтаксічныя групы (прэдыкатыўную, атрыбутыўную, аб’ектную, акалічнасную), сцяжэнне (кампрэсію) гэтых сінтаксічных груп і абмежаванне дыстаксіі, значную ролю не толькі парадку слоў, але і службовых слоў для выражэння граматычных значэнняў, нарматыўную двухсастаўнасць сказа» [12, с. 21]. Беларускі сказ не мае цвёрдафіксаванага парадку слоў і прынцыповай двухсастаўнасці, якой падпарадкоўваецца будова французскай фразы, таму адзін і той жа суб’ект можа апускацца ў некалькіх выказваннях запар, што надае ім дадатковую сінтаксічную экспрэсію, напр.: *Доўга жыў я сярод дарослых. Бачыў іх зблізку. І ад гэтага не стаў лепш думаць пра іх.* (5) і *J'ai beaucoup vécu chez les grandes personnes. Je les ai vues de très près. Ça n'a pas trop amélioré mon opinion* (14). Будова простага сказа ў французскай мове мае ўстойлівую структуру – “пастаянны парадак размяшчэння кампанентаў”: дзейнік – выказнік – прамое дапаўненне – ускоснае дапаўненне / акалічнасць [13, с. 176]. Калі ж такі парадак змяняецца, то ў пісьмовым тэксце неабходнае слова выносіцца наперад і вылучаецца коскай(мі). Працяжнік для такога адасаблення не ўжываецца. “Працяжнік выкарыстоўваецца, галоўным чынам, як графічны сродак, які абазначае ўвод новага кавалка тэксту ў дыялогу” [14, с. 70]. У беларускай мове працяжнік з’яўляецца адным са знакаў прыпынку, які мае выдзяляльную функцыю (вылучае са структуры сказа асобныя яго часткі), а таксама раздзяляльна-замышчальную функцыю (аддзяляючы адну частку сказа ад іншай, указвае на адсутнасць пэўнага кампанента структуры сказа). Так, паводле правілаў працяжнік ставіцца паміж дзейнікам і выказнікам пры пропуску звязкі, пры пропуску члена сказа, пры адасабленні, пры ўстаўных канструкцыях, паміж прэдыкатыўнымі часткамі складаных сказаў і пад., чаму, вядома, падпарадкаваны і тэкст перакладу, напр.: *Словы – крыніца непаразуменняў.* (65); *Калодзежы тут – гэта звычайныя ямы, выкапаня ў пяску.* (74); *Усе астатнія крокі прымушаюць мяне хавацца пад зямлёй. Твае – будуць выклікаць мяне, як музыка, з маёй нары.* (63) і інш.

У тэксце перакладу пастаноўка працяжніка нярэдка грунтуецца не на агульнапрынятых правілах, а на сегментацыі выказвання, што можна трактаваць як праяву ідыястылю перакладчыцы, звязаную з яе манерай будаваць сказ і выражаць сінтаксічнымі сродкамі тонкія адценні зместу казкі Экзюперы. Тут дарэчы згадаць, што ў мастацкім тэксце “пунктуацыя з’яўляецца адным з вельмі выразных сродкаў перадачы тых бакоў зместу, якія або не могуць зусім, або не могуць ва ўсёй паўнаце і глыбіні перадавацца з дапамогаю адных толькі слоў і граматычнага афармлення выказвання” [15, с. 62]. Больш чым у ста сказах Э. Агняцвет ужывае працяжнік менавіта як сродак выразнасці, тым самым дапамагаючы беларускаму чытачу расставіць сэнсавыя акцэнтны пры ўспрыманні зместу казкі. Да прыкладу, рэзкае проціпастаўленне аўтахарактарыстыкі дзелавага чалавека і меркаванне пра яго Маленькага прынца: *–І кожны дзень, ад ранку да вечара, ён паўтараў, як ты: «Я – чалавек сур’ёзны! Я – чалавек сур’ёзны!» І ўвесь аж надзімаўся ад гонару. Але гэта – не чалавек, гэта проста – грыб!* (23) і *Et toute la journée il répète comme toi: “Je suis un homme sérieux! Je suis un homme sérieux!” et ça le fait gonfler d'orgueil. Mais ce n'est pas un homme, c'est un champignon!* (54); або проціпастаўленне значнасці ружаў і ружы: *–Вы прыгожыя, але вы –*

пустыя, – працягваў ён. – Дзеля вас немагчыма памерці. Вядома, які-небудзь вандроўнік, зірнуўшы на маю ружу, падумае, што і яна падобная да вас. Але для мяне яна – адзіная і самая дарагая. (67) i –Vous êtes belles mais vous êtes vides, leur dit-il encore. On ne peut pas mourir pour vous. Bien sûr, ma rose à moi, un passant ordinaire croirait qu'elle vous ressemble. Mais à elle seule elle est plus importante que vous toutes... (155).

Сегментацыя з дапамогай пунктуацыі дапамагае перадаць “такія адценні, якія аўтар часта ўносіць у сваё выказванне як індывідуальныя, не абавязкова ўласцівыя дадзенай сінтаксічнай канструкцыі” [15, с. 37]. Сярод такіх канструкцый у перакладзе самыя частотныя з лагічным і сэнсавым падзелам выказвання на групу дзейніка і групу выказніка: 1) назоўнік – прыметнік; 2) уласны займеннік – назоўнік / прыметнік; 3) займеннік *гэта* – назоўнік / прыметнік. Працяжнік у такіх канструкцыях або ўзмацняе проціпастаўленне дзвюх частак, як: *Але вочы – слятыя. Трэба шукаць сэрцам.* (76) i *Mais les yeux sont aveugles. Il faut chercher avec le coeur* (173); – *Але ж вы – географ!* – *Сапраўды так, – сказаў географ. – Але я – не вандроўнік.* (49) i –*Mais vous êtes géographe! – C'est exact, dit le géographe, mais je ne suis pas explorateur.* (112); або садзейнічае канцэнтрацыі ўвагі чытача на займенніку *гэта*, змест якога раскрыты ў папярэдніх ці наступнай частках сказа, як: *А на планеце Маленькага прынца было жахлівае насенне... Гэта – насенне баабабаў.* (18) i *Or il y avait des graines terribles sur la planète du petit prince... c'étaient les graines de baobabs.* (43); *Мне здавалася, што я нясу квола скарб. Мне нават здавалася, што гэта – самае кволае на Зямлі і больш такога нідзе няма.* (74) i *Il me semblait porter un trésor fragile. Il me semblait même qu'il n'y eût rien de plus fragile sur la Terre.* (157) i інш.

“Сегментаваны сказ прадугледжвае вынясенне ў сегмент (па тэрміналогіі Ш. Балі: сегмент А – thème) аднаго з членаў сказа і проціпастаўленне сегмента ўсёй астатняй частцы, якая заключае прэдыкатыўную і аб’ектную групы (суб’ектна-аб’ектную групу) ці, інакш кажучы, дзеяслоўную частку (Z – propos, паводле азначэння Ш. Балі)” [12, с. 32]. Перакладу Э. Агняцвёт уласцівыя розныя тыпы сегментацыі (табліца).

Табліца. – Сегментацыя членаў сказа ў перакладзе Э. Агняцвёт

Пунктуацыйна вылучаныя сэнсавыя нагруканыя сінтагмы перакладу	Арыгінал Сент-Экзюперы
Акалічнасць <i>Яна апраналася не спяшаючыся, прымервала пялёсткі – адзін за другім.</i> (25) <i>І ты часам адчыніш насцеж акно – проста так, для ўцехі...</i> (82)	Elle s'habillait lentement, elle ajustait un à un ses pétales. (60) Et tu ouvriras parfois ta fenêtre, comme ça, pour le plaisir... (177)
Выказнік / група выказніка <i>–Але ж ты на сваёй планеце – адзін.</i> (38) <i>Бяда ў тым, што да Францыі – вельмі далёка.</i> (21) <i>–Я для цябе – толькі лісіца, падобная да сонні іных лісіц.</i> (63)	–Mais tu es seul sur ta planète! (90) Malheureusement la France est bien trop éloignée. (49) Je ne suis pour toi qu'un renard semblable à cent mille renards. (136)
Дзейнік / група дзейніка <i>–Твая ўласнасць – зоркі?</i> (41) <i>Такая ўжо яна таямнічая – гэтая краіна слёз.</i> (25)	–Tu possèdes les étoiles? (96) C'est tellement mystérieux, le pays des larmes. (58)
Дзейнік і выказнік / група дзейніка і выказніка <i>–У мяне дома – усё маленькае.</i> (8) <i>–Тады – кепскія твае справы, – сказаў Маленькі прынец.</i> (46) <i>На малюнку – вялізны ўдаў глытаў дзікага звера.</i> (3)	–Chez moi c'est tout petit. (23) –Ce n'est pas de chance, dit le petit prince. (108) Ça représentait un serpent boa qui avalait un fauve. (10)

На прыкладах, прыведзеных у табліцы, наглядна бачна, што аўтарская сегментацыя ў перакладзе актуалізуе інфармацыю, вынесеную ў сегмент з дапамогай працяжніка, не парушаючы самой структуры беларускага сказа; пры гэтым яна надае выказванню дадатковую семантычную глыбіню.

Заклучэнне. Сінтаксіс перакладу казкі Антуана дэ Сент-Экзюперы ў версіі Эдзі Агняцвёт адпавядае “размоўнаму” французкаму арыгіналу, г. зн. перакладчыца вытрымала гутарковасць і ў рэпліках персанажаў казкі, і ў апаведзе лётчыка. Больш за тое, пераклад набыў характэрную беларускамоўную спецыфіку, у тым ліку і праз будову выказванняў, этыкетныя рэплікі, эматыўныя выразы, клішаваныя фразы, фразеалагізаваныя сінтаксічныя канструкцыі, сегментацыю. Такія разнастайныя канструкцыі вельмі дарэчна ўведзены ў беларускі тэкст і цалкам натуральна гучаць як з вуснаў самога апавядальніка, так і яго герояў. Найбольш частотнымі сярод адметных канструкцый сталі выказванні з сегментацыяй.

Сегментацыя пэўных членаў сказа ў перакладзе суправаджаецца пастаноўкай працяжніка, прычым вылучэнне ў выказванні пэўных сегментаў – слова ці групы слоў, адзеленых паўзамі ад суседніх слоў, – у пераважнай ступені аўтарскае. Тым самым перакладчыца змагла ўнесці дадатковыя адценні сэнсу ў самі сінтаксічныя канструкцыі, якія па сваёй граматычнай прыродзе такіх сэнсаў не перадаюць. Адначасова працяжнік дапамагае чытачу звярнуць увагу на тую інфармацыю ў сказе, якую хацеў вылучыць аўтар.

ЛІТАРАТУРА

1. Маленькі прынец. – URL: https://be.wikipedia.org/wiki/Маленькі_прынец, https://ru.wikipedia.org/wiki/Маленький_принц (дата звароту: 17.01.2021).
2. Сент-Экзюперы А. дэ. Маленькі прынец. З малюнкамі аўтара. Пер. з фр. Э. Агняцвёт. – Мінск: Беларусь, 1969. – 88 с.
3. Сент-Экзюперы А. дэ. Маленькі прынец: казка: для мал. шк. узросту. Пер. з фр. Н. Мацяш; маст. І. Лобан. – Мінск: Юнацтва, 1989. – 95 с.

4. Лapidус Н. Экзюперы па-беларуску // Літаратура і мастацтва. – 1970. – 4 снеж. – С. 8.
5. Сент-Экзюперы А. дэ. Маленькі прынец ; пер. з фр. Н. Мацяш. – URL: https://knihi.com/Antuan_de_Sent-Ekziupery/Malenki_prync.html (дата звароту: 05.01.2021).
6. Сэнт-Экзюперы А. дэ. Маленькі прынец. Пер. з фр. Н. Мацяш, пад рэд. Зм. Коласа. – Мінск: Выдавец Зміцер Колас, 2017. – 108 с.
7. Сэнт-Экзюперы А. дэ. Маленькі прынец. Пер. з фр. Н. Мацяш; з мал. аўтара; падрыхт. тэксту М. Новік. – Мінск: Папуры, 2019. – 128 с.
8. Французский язык с Антуаном де Сент-Экзюпери: «Маленький Принц» / пособие подгот. Илья Франк. – М.: Восток – Запад, 2007. – 192 с.
9. Доўгаль А.В. Сродкі выражэння эмоцый у сучаснай беларускай мове. – Мінск : Тэхналогія, 2008. – 176 с.
10. Салдаценка Н.Д. Прагматычныя аспекты сінтаксічнай экспрэсіі // Беларуская мова ў другой палове XX ст.: матэрыялы Міжнар. навук. канф., Мінск, 22–24 кастр. 1997 г. – Мінск: БДУ, 1998. – С. 208–210.
11. Норман Б.Ю. Лингвистическая прагматика (на материале русского и других славянских языков): курс лекций. – Минск : БГУ, 2009. – 183 с.
12. Шигаревская Н.А. Очерки по синтаксису современной французской разговорной речи. – Л.: Изд. Ленингр. ун-та, 1970. – 216 с.
13. Гак В.Г. Сравнительная типология французского и русского языков. – 3-е изд., доработ. – М.: Просвещение, 1989. – 287 с.
14. Шигаревская Н.А. Основы французской пунктуации. – М.: Просвещение, 1975. – 110 с.
15. Шапиро А.Б. Современный русский язык. Пунктуация. – Изд. 2-е, стереотип. – М.: URSS : КомКнига, 2006. – 296 с.

Паступіў 22.01.2021

СЕГМЕНТИРОВАННЫЕ КОНСТРУКЦИИ В БЕЛОРУССКОЯЗЫЧНОМ ПЕРЕВОДЕ «МАЛЕНЬКОГО ПРИНЦА»

Т.Р. РАМЗА

(Белорусский государственный университет, Минск)

Рассматривается синтаксис первого белорусскоязычного перевода аллегорической повести-сказки Антуана де Сент-Экзюпери «Маленький принц» (1943). Отмечается, что синтаксическая специфика перевода в авторстве Эди Огнецвет обусловлена прежде всего «разговорным» характером самого произведения и влиянием на идиостиль переводчицы устной белорусской речи. Важную роль при этом сыграли и собственные интенции переводчицы, что проявилось в функционально обусловленных конструкциях: сегментации предложений, высказываниях с частицами, структурной неполноте и под. Такие конструкции в белорусскоязычном переводе позволили автору максимально актуализировать внимание читателей на концептуально важных моментах содержания сказки.

Ключевые слова: белорусский язык, перевод, предложение, синтаксис, сегментация, сказка, «Маленький принц», Эди Огнецвет.

SEGMENTED CONSTRUCTIONS IN THE BELARUSIAN TRANSLATION OF “THE LITTLE PRINCE”

T. RAMZA

(Belarusian State University, Minsk)

The syntax of the first Belarusian-language translation of the allegorical story-fairy tale by Antoine de Saint-Exupery “The Little Prince” (1943) is considered. It is noted that the syntactic specificity of the translation in the authorship of Edzi Agnyatsvet is primarily due to the “colloquial” nature of the work itself and the influence on the idiosyle of the translator of the Belarusian oral speech. An important role was also played by the translator’s own intentions, which manifested itself in functionally conditioned constructions: segmentation of sentences, statements with particles, structural incompleteness, etc. Such constructions in the Belarusian-language translation allowed the author to actualize the readers’ attention to the conceptually important points of the content of the tale.

Keywords: Belarusian language, translation, sentence, syntax, segmentation, fairy tale, “The Little Prince”, Edzi Agnyatsvet.